

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/53/2020
Identifikačné číslo spisu:	5109213829
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5109213829.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ I. Y., bývajúca U. XXXX/XX, Ž., 2/ V. Z. I., bývajúca Š. Č.. XXX/XX, T. H., 3/ I. I. Š., bývajúci D. XXXX/XX, Ž., 4/ Z. Ž., bývajúca H. G.. U. XXX/XX, Ž., 5/ N. Š., bývajúci C. X. XXXX/XX, Ž., žalobcovia v 1/ - 5/ rade právne zastúpení: JUDr. Andrea Vladárová, advokátka, Veľká okružná 17, Žilina, proti žalovaným: 1/ I. N. I., bývajúca R.Á. XXX/XX, Ž. - U., 2/ C. R., bývajúci R.Y. XXX/XX, Ž. - U., (právni nástupcovia pôvodnej žalovanej Y.T. R., narodenej XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bývajúca W. XX, Ž. - U.) právne zastúpení: JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., Národná 17, Žilina, o nahradenie prejavu vôle, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 C 86/2009, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. marca 2019 sp. zn. 11 Co 88/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ až 5/ p r i z n á v a voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 25 C 86/2009-1475 z 13. októbra 2016 nahradil vyhlásenie vôle pôvodnej žalovanej tak, že dal súhlas na vyplatenie finančných plnení zo súdnych úschov vedených na Okresnom súde v Žiline pod č. k. Nc/a/161/1995 a Nc/a/162/1995 v prospech žalobcu 1/ z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/161/1995 vo výške 20.513,84 Eur a z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/162/1995 vo výške 16.463,35 Eur; v prospech žalobcu 2/ z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/161/95 vo výške 20.513,884 Eur a z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/162/1995 vo výške 16.463,35 Eur; v prospech žalobcu 3/ z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/162/1995 vo výške 8.231,68 Eur; v prospech žalobcu 4/ z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/162/1995 vo výške 8.231,68 Eur a v prospech žalobcu 5/ z úschovy vedenej pod č. k. Nc/a/162/1995 vo výške 16.463,35 Eur. Súd prvej inštancie priznal žalobcom v rade 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ právo na náhradu trov konania voči pôvodnej žalovanej v celom rozsahu. Súd prvej inštancie v prvom rade konštatoval, že vecná legitímácia strán v konaní nebola sporná. Ďalej súd prvej inštancie poznamenal, že základnou otázkou daného sporu bolo posúdenie, či jednotlivé strany v konaní na základe komasačného konania nadobudli vlastnícke právo k novo vymedzeným pozemkom, t. j. pre rozhodnutie

vo veci (nahradenie súhlasu s vydaním úschov) musel okresný súd prejudiciálne rozhodnúť o tom, kto v čase vyvlastnenia bol vlastníkom pozemku, čoho predpokladom je rozhodnutie o tom, či pre dané územie platil pozemnoknižný stav alebo komasačný stav. Úlohou súdu prvej inštancie preto bolo z vykonaného dokazovania extrahovať skutočnosti rozhodujúce na vyslovenie záveru, či bola alebo nebola vykonaná autentifikácia komasácie pre územie, na ktorom sa nachádzali sporné pozemky. Na základe existujúcich dôkazov a z nich vyvođených záverov, s odkazom na medzerovitost' štátneho archívu a komasačného spisu Nc III 45/24 KS Trenčín, na obdobie skoro 70 rokov, ktorý uplynul, a vzhľadom na skutkové zistenia súd prvej inštancie ustálil, že platia vlastnícke vzťahy na základe komasácie. Komasácia bola podľa názoru súdu prvej inštancie ukončená odovzdaním do držby, čo sa preukázateľne u daných pozemkov a daných blokoch, konkrétne bloku III (spolu s blokmi IV, V, VI, VII) stalo. Pokiaľ teda po právnej stránke v k. ú. F. pre dané bloky prebehla komasácia platným spôsobom, platí právny stav vzniknutý podľa vykonanej komasácie, a nie stav podľa pozemkovej knihy. Dodal, že komasáciu parciel je potrebné považovať za určitú právnu skutočnosť pre usporiadanie vlastníckych vzťahov, čím sa menia všetky vlastnícke vzťahy, vzniknuté pred vykonanou komasáciou. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že vo vzťahu k pozemkom tvoriacim predmet sporu, označeným ako komasované parcely 5526 o výmere 6.613 m², KH 0682 k. ú. F. a 5527 o výmere 4.120 m², KH 0683 k. ú. F., platí komasačný stav a preto návrhu vyhovel v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 11 Co 88/2017 z 26. marca 2019 podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a žalobcom 1/ až 5/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd dal do pozornosti, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, pričom aj odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Dal do pozornosti, že základnou prejudiciálnou otázkou pre rozhodnutie sporu bolo, či v katastrálnom území, kde sa nachádzajú nehnuteľnosti, za ktorých vyvlastnenie sa vyplatená peňažná náhrada nachádza v súdnych úschovách, prebehla komasácia, či táto komasácia bola riadne ukončená tak, aby na jej základe došlo k zmene vlastníckych vzťahov. Uvedol, že žalobcovia 1/ až 5/ sa domáhajú nahradenia prejavu vôle žalovaných 1/ a 2/ preukazujúc, že komasácia v predmetnom katastrálnom území bola riadne ukončená a nastali účinky komasácie, zatiaľ čo podstatou odvolacích námietok žalovaných 1/ a 2/ je tvrdenie, že komasácia nebola riadne ukončená, nedošlo k autentifikácii komasácie, pričom bez autentifikovaného Kombinatoria B nemožno považovať komasáciu za ukončenú. Odvolací súd ďalej konštatoval, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že komasácia sa v príslušnom katastrálnom území (F., obvod III.) začala a prebiehala. Zdôraznil, že pre účely komasácie bolo katastrálne územie F. rozdelené do viacerých obvodov, pričom nehnuteľnosti týkajúce sa predmetu konania boli zaradené do obvodu III. Pokiaľ išlo o jednotlivé fázy komasačného súdneho konania, dal odvolací súd do pozornosti, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že prebehlo konanie o prípustnosti komasácie, prípravné práce, ako aj meritórne konanie. Tretiu a záverečnú časť meritórneho konania tvoril právoplatný rozsudok o zásadných otázkach nového umiestnenia, pričom potom nasledovala ďalšia fáza komasácie - vykonávacie konanie. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplynulo, že rozhodné z hľadiska účinkov komasácie je vykonávacie konanie, ktorého podstata spočívala v tom, že súd vyhlásil doterajší stav držby za zaniknutý a účastníkov uviedol do novej držby, čím bolo konanie skončené. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že autentifikácia spravidla nebola osobitným rozhodnutím, ale len súčasťou zápisnice z exekučného pojednávania, pričom postačovalo jej zachytenie v zápisnici tým, že existenciu zápisnice z 30. novembra 1948 vyvodil odvolací súd z viacerých nepriamych dôkazov. Podľa názoru odvolacieho súdu pri posudzovaní, či k autentifikácii komasácie došlo, bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že uvedená komasácia prebiehala v prvej polovici 20. storočia, keď právo kladlo dôraz na materiálny aspekt nad formálnym. Poukázal na aplikačnú prax, ktorá uzavrela, že len samotná okolnosť, že po komasácii nedošlo k prepracovaniu pozemkovej knihy, nie je rozhodujúca. Dôležité je, či došlo k autentifikácii komasácie, pričom postačuje zachytenie v zápisnici a k exekučnému odovzdaniu pozemkov. Vtedy ide o tzv. nezapísanú komasáciu, ktorá sa stala titulom pre nadobudnutie vlastníctva novým vlastníkom, pričom takéto nadobudnutie sa pokladá za pôvodné. K argumentácii žalovaných 1/ a 2/, ktorí namietali nedokončenie komasácie, majú

za to, že nedošlo k autentifikácii komasácie, keďže nebolo preukázané tzv. Kombinatória B, ktoré predstavuje definitívny komasačný elaborát nového stavu, pozostávajúci z nových máp a znázorňujúci nový vytýčený stav v teréne s príslušným písomným operátom, ktorý bol z hľadiska právneho významu hodnoverným podkladom na pretvorenie PK vložiek, odvolací súd uviedol, že nemohlo dôjsť k vykonávaciemu konaniu, ktorého uskutočnenie vyplýva z vyššie označených dôkazov bez Kombinatória B s tým, že nemožno hovoriť o Kombinatériu B ako o určitom dokumente na predpísanom tlačive. Ďalej poukázal odvolací súd na výsluch svedkyne J. (bývalá zamestnankyňa OÚ Žilina, katastrálny odbor), z výpovede ktorej vyplynulo, že v obvode, kde sa predmetné parcely nachádzajú, komasácia prebehla a štátne orgány na úseku katastra ju považovali za dokončenú, autentifikovanú, zakladajúcu zmenu právnych vzťahov vo vzťahu k evidovaným nehnuteľnostiam a vychádzali z nej pri poskytovaní informácií o právnom stave nehnuteľností. Odvolací súd mal za to, že práve komasačné hárky sú na Slovensku dokumentom, z ktorého sa zisťujú výsledky komasácie a súdna prax ich dlhodobo akceptuje ako dokument preukazujúci vlastníctvo ku komasovaným nehnuteľnostiam. Ďalej dal odvolací súd do pozornosti, že autentifikácia komasácie ako formálny predpoklad ukončenia komasácie musí byť posudzovaná vo vzájomnej súvislosti so splnením materiálneho predpokladu, a to, či došlo k uvedeniu účastníkov do novej držby a vstupu nových vlastníkov do tejto držby, pričom z predložených listinných dôkazov pre odvolací súd vyplynulo aj uvedenie účastníkov komasácie do držby náhradných pozemkov. V súvislosti s poukazom žalovaných 1/ a 2/ na existenciu právoplatných rozhodnutí, ktoré konštatovali, že komasácia nebola platne skončená odvolací súd poznamenal, že záväzný pre súd aj strany je iba výrok právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ súd v inom konaní posudzoval danú otázku (ukončenie komasácie v katastrálnom území F.) ako otázku prejudiciálnu, takéto rozhodnutie pre súd v danej veci nie je záväzné a súd v súdnej veci túto zásadnú prejudiciálnu otázku, a to, či v katastrálnom území F., obvod III došlo k záväznému ukončeniu komasácie, musí posúdiť samostatne. Konštatoval, že žiadne z rozhodnutí, na ktoré poukazujú žalovaní 1/ a 2/, resp. žalobcovia 1/ až 5/ nevyriešilo túto otázku záväzným spôsobom. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že z priamych aj nepriamych dôkazov, ktoré boli v konaní predložené, možno nepochybne vyvodiť, že komasačné konanie skončilo autentifikáciou nového stavu a uvedením účastníkov komasácie do držby. Hoci nedošlo k prepracovaniu pozemkovej knihy, nie je to prekážkou pre nadobudnutie vlastníctva novým komasačným vlastníkom, pričom komasácia predstavuje originárne nadobudnutie vlastníckeho práva, ktoré prekrylo pôvodné pozemknícke vlastníctvo nehnuteľností.

3. Žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj ako „žalovaní“ alebo „dovolatelia“) podali proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP a žiadali napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť odvolaciemu súdu alebo zmeniť. Dovolatelia uviedli, že v zmysle § 194 ods. 2 CSP a s poukazom na to, že o otázke právoplatnosti komasácie už bolo rozhodnuté (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Co 229/2015 zo 6. apríla 2016, ktorým krajský súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Žiline sp. zn. 14 C 108/2009 tak, že žalobný návrh zamietol a v odôvodnení uviedol, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno na preukázanie tej skutočnosti, že v danej oblasti došlo k autentifikácii komasácie) bolo povinnosťou odvolacieho súdu na takéto rozhodnutie prihliadnuť a vysporiadať sa s ním v odôvodnení rozhodnutia. Ďalej namietali, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd zo zisteného skutkového stavu vyvodili nesprávne právne závery. Za nepravdivé označili tvrdenie odvolacieho súdu, že žalovaní údajne tvrdili, že bez autentifikovaného Kombinatória B nemožno považovať komasáciu za ukončenú a dali do pozornosti, že celú dobu tvrdili, že bez preukázania Kombinatória B nie je možné zistiť, k akým zmenám vlastníckych vzťahov došlo a bez preukázania týchto zmien vlastníckych vzťahov nie je možné rozhodnúť o nahradení prejavu vôle. Dovolatelia poukázali na to, že žalobcovia 1/ až 5/ nepredložili a neunesli dôkazné bremeno, ktorým by preukázali výsledky prípadne ukončenej komasácie. Konštatovali, že nie sú známe výsledky komasácie a nepoznáme, ktorý z účastníkov komasácie dostal, ktoré nové pozemky do vlastníctva, resp. spoluvlastníctva, nakoľko ide o Kombinatória B, ktoré žalobcovia 1/ až 5/ nepredložili. Dovolatelia zdôraznili, že nepochybujú, že zo strany súdu mohlo dôjsť k uvedeniu niektorých účastníkov komasácie do novej držby, avšak podľa dovolateľov v celom konaní nebola preukázaná nová držba, pretože neboli predložené najzákladnejšie podklady a to rozdeľovací plán podľa ktorého mal účastník vstúpiť do držby. Dodali, že netrvajú na formalistickom konaní a priebehu komasácie, požadovali len jediný doklad podstatný pre výsledok tohto sporu, a to operát, ktorý predstavoval rozdeľovací plán -

rozdeľovacie operáty, ktoré boli opatrené autentifikačnou doložkou sudcu (Kombinatórium B) bez ktorého podľa dovolateľov nebolo možné o žalobe žalobcov 1/ až 5/ rozhodnúť a bolo potrebné žalobu zamietnuť. Dodali, že nespochybňujú, že mohlo byť vyhotovené tzv. Kombinatórium B, ale bez preukázania umiestňovacieho plánu s Elaborátom nového stavu nie sú známe výsledky prípadne právoplatne skončenej komasácie, bez ktorej nie je možné rozhodovať o nahradení vôle dovolateľov na vyplatenie finančných prostriedkov pre žalobcov 1/ až 5/. Napokon dovolatelia poukázali na to, že podľa žalobcov 1/ až 5/ časť pôvodných PK parciel bola predmetom komasácie, a časť ostala v pozemnoknižnom stave, pričom celá výmera uvedených pozemnoknižných parciel bola predmetom komasácie, a napriek tomu zostávajúca časť uvedených PK parciel zostala v stave pozemnoknižnom. Zostávajúci vlastníci/spoluvlastníci pôvodných parciel, ktorí zostali vlastníkmi/spoluvlastníkmi v pozemnoknižnom stave uvedených parciel, ktoré nemali byť predmetom komasácie však nemali žiadnu povinnosť vyplatiť finančnú náhradu tým pôvodným pozemnoknižným vlastníkovi, ktorí už v pozemnoknižnom stave po komasácii nezostali ako spoluvlastníci a ani im neboli pridelené náhradné pozemky na základe výsledkov údajne právoplatne skončenej komasácie. Túto skutočnosť označili dovolatelia ako podstatu predmetného sporu. Podľa názoru dovolateľov sa s uvedenou námietkou, ktorá je podstatou celého sporu, súdy nižšej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadali a túto skutočnosť absolútne odignorovali.

4. Žalobcovia 1/ až 5/ (ďalej aj ako „žalobcovia“) vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa ich názoru nevykazuje predpoklady na podanie dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP a súčasne sa nestotožnili s dovolateľmi ani v tom, že v konkrétnej veci je dovolanie prípustné z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, preto navrhli dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť a žiadali priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %. Žalobcovia spochybňovali povinnosť odvolacieho súdu postupovať podľa § 194 ods. 2 CSP, pretože v prejednávanej veci neboli rovnaké skutkové zistenia, teda nemožno hovoriť, že na základe analogických skutkových zistení s diametrálne odlišným výsledkom, bez primeraného odôvodnenia, by bolo napadnuté rozhodnutie v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Podľa názoru žalobcov dovolatelia opomenuli, že žalobcovia na preukázanie nimi tvrdených skutočností predložili súdu množstvo ďalších dôkazov na preukázanie ukončenia komasácie zákonným spôsobom, od ktorých je odvodený ich nárok. Žalobcovia ďalej dali do pozornosti, že okresný súd vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil, ktoré dôkazy považoval za významné z hľadiska predmetu sporu a dôsledne sa ku všetkým jednotlivým dôkazom vyjadril. Z tohto hľadiska vyhodnotili za nepravdivé tvrdenie dovolateľov, že nebolo možné zistiť, k akým zmenám vlastníckych vzťahov došlo, keď všetci účastníci konania si boli vedomí, kde sa ich pozemky po komasácii nachádzajú. Podľa žalobcov si dovolatelia nesprávne vysvetlili, že by mal krajský súd v bode 20. rozsudku hovoriť o ich poukazovaní na formalistické posudzovanie komasácie, nakoľko krajský súd rovnako ako okresný súd vysvetľovali z hľadiska dlhého časového obdobia 70. rokov, ako je potrebné nahliadať na otázky ukončenia komasácie. Z tohto odôvodnenia mali žalobcovia za nepochybné, že správne tak okresný súd, ako i krajský súd vyhodnocovali všetky vykonané dôkazy jednak samostatne, ale i vo vzájomnej súvislosti, posúdili reťaz týchto dôkazov, ktoré dávali ucelenú odpoveď o tom, ako prebehla komasácia, ktoré fázy mala, či bola ukončená a aké vlastnícke vzťahy a ich rozsah na základe výsledkov tejto komasácie vznikli. Preto sa žalobcovia plne stotožnili s vykonaným dokazovaním, ako aj dôvodmi uvádzanými v rozsudku krajského súdu, ktorý doplnil podrobné dôvody súdu prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené žalobcovia uzavreli, že opakovaná analýza a kladený dôraz ohľadne tzv. Kombinatória B, obsiahnutá v jednotlivých častiach dovolania, bez náležitej väzby na všetky ostatné vykonané dôkazy a dôvody uvádzané súdmi nižšej inštancie, je nenáležitá. Dodali, že existenciu tzv. Kombinatória B súd správne vyvodil z iných dôkazov a listín, ktoré existovali. Ďalej sa žalobcovia plne stotožnili so záverom súdu ohľadne nemožnosti posudzovania vtedajšieho procesu, rovnako tak ako sa posudzuje súčasný proces, t. j. odlišné právne myslenie pred 70. rokmi a v súčasnosti. Konanie o nákladoch komasácie považovali žalobcovia za skutočnosť, ktorá nasvedčuje tomu, že komasácia prebehla. Napokon žalobcovia poznamenali, že výmery označené dovolateľmi nie je možné zobrať do úvahy, nakoľko výmery a výpočty nezohľadňujú celkové usporiadanie. Dali do pozornosti, že pri prideľovaní pozemkov v rámci komasácie sa bralo do úvahy množstvo faktorov, ako napr. umiestnenie pozemkov, kvalita a pod., preto námietky dovolateľov (predtým ich právnej predchodkyne) v tomto smere nepovažovali za opodstatnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého z dovolateľmi uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmatečnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľov tvrdiacich, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľmi vymedzenému dôvodu zmatečnosti skutočne došlo.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

10. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

11. V danom prípade žalovaní prípustnosť dovolania odvodili z § 420 písm. f/ CSP a porušenie práva na

spravodlivý proces videli v pochybení odvolacieho súdu spočívajúce v nerešpektovaní skoršieho rozhodnutia (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co 229/2015 zo 6. apríla 2016), ktorým bola právoplatne vyriešená otázka, od posúdenia ktorej záviselo rozhodnutie vo veci. Dovolatelia porušenie práva na spravodlivý proces ďalej videli v tom, že žalobcovia nepredložili a neunesli dôkazné bremeno, ktorým by preukázali výsledky ukončenej komasácie (nepredložili tzv. Kombinatórium B). Napokon namietali, že súdy nižšej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s ich námietkou (o tom, že časť pôvodných PK parciel ostala v pozemnoknižnom stave, pričom tí vlastníci/spoluvlastníci pôvodných parciel, ktorí zostali vlastními/spoluvlastníkmi v pozemkovoknižnom stave uvedených parciel, ktoré nemali byť predmetom komasácie, nemali žiadnu povinnosť vyplatiť finančnú náhradu tým pôvodným vlastníkom/spoluvlastníkom, ktorí po komasácii nezostali v pozemnoknižnom stave uvedení ako vlastníci/spoluvlastníci a ani im neboli pridelené náhradné pozemky na základe výsledkov údajne právoplatne skončenej komasácie), ktorá tvorila podstatu celého sporu a úplne ju odignorovali.

12. Za zmätočnosťnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolatelia označili najmä nevysporiadanie sa s námietkami uvedenými v odvolaní, čo z hľadiska obsahu posúdil dovolací súd ako námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a námietky vzťahujúce sa na zistený skutkový stav. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadou zmätočnosti. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval dovolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

13. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, série A č. 303 A a č. 303 B).

14. Vo vzťahu ku konkrétnym námietkam žalovaných uvedených v intenciách § 420 písm. f/ CSP (viď odsek 11 tohto rozhodnutia) dovolací súd uvádza, že s týmito otázkami sa dovolací súd vysporiadal. Dovolací súd v odseku 38 napadnutého rozsudku jasne vysvetlil, že pre súd a strany sporu je záväzný iba výrok právoplatného rozhodnutia s tým, že ak súd v inom konaní posudzoval danú otázku (ukončenie komasácie v katastrálnom území F.) ako otázku prejudiciálnu, takéto rozhodnutie pre súd v danej veci nie je záväzné a súd v súdnej veci túto zásadnú prejudiciálnu otázku musí posúdiť

samostatne. Zároveň dal do pozornosti, že žiadne z rozhodnutí na ktoré poukazovali či už žalobcovia alebo žalovaní nevyriešilo túto otázku záväzným spôsobom, riešili danú otázku iba ako otázku prejudiciálnu. Z uvedených dôvodov súdy nižšej inštalácie prioritne pristúpili k posúdeniu základnej prejudiciálnej otázky, či v katastrálnom území, v ktorom sa nachádzajú nehnuteľnosti, za ktorých vyvlastnenie sa vyplatená peňažná náhrada nachádza v súdnych úschovách, prebehla komasácia, či táto komasácia bola riadne ukončená tak, že na jej základe došlo k zmene vlastníckych vzťahov a dospeli k zhodnému záveru, že platí komasačný stav.

15. V nadväznosti na uvedené považuje dovolací súd za dôležité dať do pozornosti uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 120/2016 z 28. mája 2020, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co 229/2015 zo 6. apríla 2016, na ktorý žalovaní poukazovali ako na rozhodnutie, ktorým bol odvolací súd viazaný pri rozhodovaní v otázke ukončenia komasácie v katastrálnom území F.. Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa stotožnil s názorom súdov nižšej inštalácie v tom, že zásadnou otázkou pre správne rozhodnutie sporu bola otázka, či ohľadom predmetných nehnuteľností došlo k úprave vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zavŕšením procesu komasácie, čo nevyhnutne vyžadovalo realizáciu jej autentizácie. K tomu najvyšší súd uviedol: „Za situácie, keď v dôkaznom materiáli absentuje zápisnica zo šetrenia zo dňa 30. novembra 1948, resp. priamo uznesenie o predmetnej autentizácii, je pre vyriešenie uvedenej zásadnej otázky potrebné vychádzať z dostupných dôkazov (ktoré je potrebné vyhodnotiť jednotlivo, ale i vo vzájomných súvislostiach) a to aj z dôkazov, ktoré predložili žalobcovia (dovolatelia) v dovolaní, pretože dovolací súd považuje i tieto dôkazy za procesne spôsobilé. V tomto smere dovolací súd poukazuje napr. (i) na prípis Krajského súdu v Trenčíne č. j. Nc III 45/24 - 745 adresovaný Povereníctvu spravodlivosti v Bratislave (č. l. 886 spisu), kde je konštatované: „V záležitosti všeobecnej komasácie kat. územia Žilina oznamujem, že komisionálne pojednávanie určené na 23. novembra 1948 trvalo na úrade MNV v Žiline dňa 23. novembra 1948 od 9. hodiny dopoludnia do 18. hodiny odpoľudnia a dňa 30. novembra 1948 od 9. hodiny dopoludnia do 18. hodiny odpoľudnia. Pri tomto pojednávaní bola prevedená autentifikácia nového stavu a uviedol som účastníkov do držby a úžitku náhradných pozemkov ohľadom blokov č. III - VII. Zbýva ešte ukončiť komasačné práce ohľadom blokov I - II.“

16. Z uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že za situácie, ak v dôkaznom materiáli absentuje zápisnica zo šetrenia, resp. priamo uznesenie o predmetnej autentifikácii, je pre vyriešenie uvedenej zásadnej otázky potrebné vychádzať z dostupných dôkazov, ktoré je potrebné vyhodnotiť jednotlivo, ale i vo vzájomných súvislostiach. Dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštalácie v predmetnom spore v načrtnutom smere postupoval a na základe priamych a nepriamych dôkazov dospel k záveru, že komasácia bola ukončená. Vychádzajúc z vyššie uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu možno ustáliť, že sa jednalo o tzv. nezapísanú komasáciu, kedy nedošlo k tzv. „pretvoreniu“ pozemkovej knihy, teda zmeny v majetkových pomeroch k pozemkom neboli prevedené/zaznačené v pozemkovej knihe. Zároveň platí, že samotná okolnosť, že po komasácii nedošlo k prepracovaniu pozemkovej knihy, nie je rozhodujúca, lebo vlastníctvo a držba k novým pozemkom sa nadobúda na základe súdneho rozsudku a exekučného odovzdania pozemkov; toto nadobudnutie sa pokladá za pôvodné nadobudnutie vlastníctva.

17. Vo vzťahu k námietke žalovaných, že nedošlo k autentifikácii komasácie, pretože v konaní neboli preukázané výsledky komasácie a k ich opakovanému domáhaniu sa predloženia tzv. Kombinatória B sa odvolací súd vyjadril na viacerých miestach, z ktorých je možné presne zistiť dôvody, na ktorých odvolací súd založil svoje závery o platnosti komasačného stavu. Odvolací súd v odseku 24 napadnutého rozsudku uviedol, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštalácie o tom, že autentifikácia spravidla nebola osobitným rozhodnutím, ale len súčasťou zápisnice z exekučného pojednávania, pričom postačovalo jej zachytenie v zápisnici, pričom v odseku 30 napadnutého rozsudku odvolací súd dodal, že nemohlo dôjsť k vykonávaciemu konaniu, ktorého uskutočnenie vyplýva z vyššie označených dôkazov bez Kombinatória B. Vzhľadom na odstup času, kedy komasácia prebiehala a na rôznu prax na území Slovenskej republiky, nemožno hovoriť o Kombinatóriu B ako o určitom dokumente na predpísanom tlačíve. Odvolací súd ďalej v odseku 32 napadnutého rozsudku konštatoval, že na území Slovenska, aj pre chýbajúcich štátnych úradníkov sa striktne nedodržiavala formálna stránka všeobecne záväzných

právnych predpisov, naopak, viac sa dbalo na materiálnu stránku ich naplnenia. Hoci prílohou nariadenia 30/1909 sú vzory tlačív a operátov pre komasáciu, v praxi sa tieto nedodržovali, nepoužívali, čo vyplýva aj z iných katastrálnych území, kde prebehla komasácia. To, že neexistuje dokument výslovne označený ako „kombinatórium B“ podľa názoru odvolacieho súdu neznamena, že nedošlo k autentifikácii komasácie. V odseku 34 napadnutého rozsudku odvolací súd poukázal na to, že práve komasačné hárky sú na Slovensku dokumentom, z ktorého sa zisťujú výsledky komasácie a súdna prax ich dlhodobo akceptuje ako dokument preukazujúci vlastníctvo ku komasovaným nehnuteľnostiam. V odseku 37 napadnutého rozsudku dal odvolací súd do pozornosti, že autentifikácia komasácie ako formálny predpoklad ukončenia komasácie musí byť posudzovaná vo vzájomnej súvislosti so splnením materiálneho predpokladu, a to, či došlo k uvedeniu účastníkov do novej držby a vstupu nových vlastníkov do tejto držby, pričom z predložených listinných dôkazov pre odvolací súd vyplynulo uvedenie účastníkov komasácie do držby náhradných pozemkov. Z odseku 39 napadnutého rozsudku vyplynulo, že z priamych aj nepriamych dôkazov, ktoré boli v konaní žalobcami predložené, odvolací súd bez pochybností vyvodil, že komasačné konanie skončilo autentifikáciou nového stavu a uvedením účastníkov komasácie do držby. Skutočnosť, že nedošlo k prepracovaniu pozemkovej knihy nepovažoval odvolací súd za prekážku pre nadobudnutie vlastníctva novým komasačným vlastníkom, pretože komasácia predstavuje originárne nadobudnutie vlastníckeho práva, ktoré prekrylo pôvodné pozemknoknížné vlastníctvo nehnuteľností. Uvedené časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie považuje dovolací súd za adekvátne zdôvodnenie záverov o preukázaní skončenia procesu komasácie jej autentifikáciou, a to aj bez predloženia tzv. Kombinatória B.

18. Podľa § 447 písm. c/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. V prejednávanej veci žalovaní nepreukázali opodstatnenosť dovolania a porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, preto najvyšší súd ich dovolanie v tejto časti podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

19. Žalovaní vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP namietajúc nesprávne právne závery súdov nižšej inštancie.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

22. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o

otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiacie otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľov odvolací súd riešil nesprávne.

23. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľov mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

24. Dovolací súd konštatuje, že dovolatelia pri vymedzení dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 CSP nepostupovali, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedli konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedli ako ju riešil odvolací súd a neuviedli ani to, ako mala byť táto právna otázka riešená správne, pričom konkrétnu právnu otázku nebolo možné vyvodit' ani zo samotného obsahu dovolania. K uvedenému dovolací súd dáva do pozornosti, že pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému podaniu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu podania, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v podaní použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu podania. Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah úkonu výkladom dopĺňať či domýšľať alebo z neho vyvodit' závery, ktoré z obsahu úkonu nevyplyvajú (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 440-446).

25. Dovolatelia síce namietali, že súdy nižšej inštancie úplne odignorovali kľúčovú námietku tvoriacu podstatu sporu (viď odsek 11 tohto rozsudku), avšak žalovanými prezentovaná „kľúčová otázka“ z pohľadu dovolacieho súdu nebola otázkou od rozhodnutia ktorej záviselo rozhodnutie vo veci. Ako dovolací súd uviedol už vyššie, rozhodujúcu úlohu v predmetnom spore zohrala otázka posúdenia riadneho ukončenia komasácie v katastrálnom území, v ktorom sa nachádzajú nehnuteľnosti, za vyvlastnenie ktorých sa peňažná náhrada nachádza v súdnych úschovách. Túto oba súdy nižšej inštancie na základe vykonaného dokazovania posúdili rovnako a dospeli k totožnému záveru o tom, že platí právny stav vzniknutý podľa vykonanej komasácie a nie stav podľa pozemkovej knihy.

26. K uvedenému najvyšší súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje (ďalší) opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd z hľadiska úpravy a zamerania dovolacieho konania nie je tzv. skutkovým súdom, čo znamená, že nemôže formulovať nové skutkové závery a nie je ani oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdmi nižších inštancií, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Vyplýva to z ustanovenia § 442 CSP, podľa ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania a jeho hodnotenia (§ 191 ods. 1 CSP, § 378 ods. 1 CSP).

Dovolacou námietkou, tak ako bola dovolateľmi prezentovaná, sa však dovolatelia v podstate domáhajú revízie skutkového stavu, čo nie je v dovolacom konaní prípustné.

27. Argumentácia dovolateľov vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP, podľa názoru najvyššieho súdu, predstavuje iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení a nesprávneho procesného postupu. Námietkam nesprávneho procesného postupu sa dovolací súd venoval vyššie (viď odsek 12 až 18 tohto rozhodnutia). Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa Civilného sporového poriadku vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľov absentuje. Dovolatelia sa de facto domáhali opätovného právneho posúdenia nimi tvrdeného skutkového stavu v ich prospech. Takéto tvrdenia nemožno považovať za právne otázky vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom.

28. Podľa § 447 písm. f/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 CSP až § 435 CSP.

29. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaných ani v tejto časti nie je prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

31. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobcom priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovaným. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.